Obec Veľká Franková, V. Franková 74, 059 78, email:obecv.frankova@neton.sk

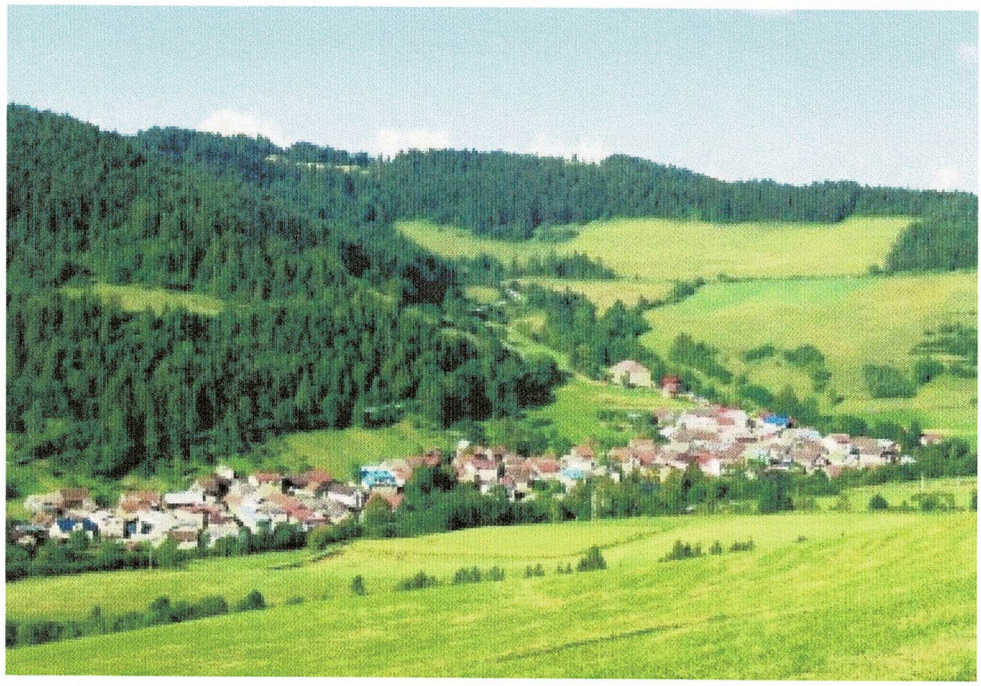

ZADANIE

Pre spracovanie

ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE VEĽKÁ FRANKOVÁ

Ing. arch. Michal KUVIK
autorizovaný architekt
0851 AA

2020

názov dokumentácie:	územný plán obce (ÚPN-O) Veľká Franková okres Kežmarok
druh dokumentácie:	územnoplánovacia dokumentácia
stupeň dokumentácie:	Zadanie pre spracovanie územného plánu obce
obstarávateľ dokumentácie:	Obec Veľká Franková Veľká Franková 74, 059 78 Okres Kežmarok
štatutárny zástupca:	Pavol Soľava starosta obce tel.: 052/489 2637 fax: 052/489 2637 mob.: 0903 960402 e-mail: obecv.frankova@neton.sk webová stránka: www.velkafrankova.sk
odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie:	Ing. arch. Jarmila VOJTAŠŠÁKOVÁ registračné číslo 226
spracovateľ dokumentácie:	ARCHING ®SNV spoločnosť s ručením obmedzeným Komenského 584/9 058 01 Poprad štatutárny zástupca: Ing. Jana ZEMČÁKOVÁ konateľ spoločnosti e-mail: kuvik@arching.sk hlavný riešiteľ: Ing. arch. Michal KUVIK autorizovaný architekt r.č. SKA 0851 AA

Zadanie vypracoval : Ing. arch. Michal KUVIK
Dátum vypracovania : november 2020

Ing. arch. Michal KUVIK
autorizovaný architekt
0851 AA

1. Obsah strany

2. Dôvody na obstaranie územného plánu 5

3. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa a varianty a alternatívy rozvoja územia 5

3.1 Hlavné ciele rozvoja vyplývajúce z rozvojového programu obstarávateľa 5

3.2 Varianty a alternatívy rozvoja 7

3.3 Etapy spracovania územného plánu 7

4. Vymedzenie riešeného územia 8

5. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti 8

6. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia 20

7. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce 21

8. Základné demografické údaje a prognózy 24

9. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce 27

10. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce 28

11. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia 28

11.1 Dopravné vybavenie 28

11.2 Technické vybavenie 31

12. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk, nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia 35

13. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia 37

14. požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva 38

15. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu 39

16. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby 40

17. Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie 42

18. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu 43

19. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny 44

20. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia 45

21. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby 45

22. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu 46

2. Dôvody na obstaranie územného plánu

Na základe požiadavky obce vznikla potreba vypracovať ÚPN-O Veľká Franková. Dôvodom pre vypracovanie ÚPN-O Veľká Franková bola potreba pre ďalší rozvoj obce a podnikateľských aktivít a ich odbornú reguláciu s ohľadom na ochranu prírody a rešpektovanie životného prostredia v k. ú. obce Veľká Franková. Ďalším z dôvodov je skutočnosť, že podľa § 11 zákona č. 50/1976 Zb. obce sú povinné mať územný plán obce, ak je potrebné riešiť koncepciu ich územného rozvoja, uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu v obci a umiestniť verejnoprospešné stavby. Medzi hlavné dôvody je nutné riešiť koncepciu územného rozvoja obce a umiestniť verejnoprospešné stavby. Pred vypracovaním návrhu Zadania pre spracovanie ÚPN-O Veľká Franková boli vypracované Prieskumy a rozbory dotknutého územia, ktorým predchádzali konzultácie s dotknutými organizáciami, predstaviteľmi obce, podnikateľmi, občanmi a vlastný prieskum dotknutého územia. Pri vypracovaní tohto návrhu Zadania sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Kľúčové dôvody obstarania nového územného plánu:
- hlavným cieľom spracovania územnoplánovacej dokumentácie ÚPN-O Veľká Franková je stanoviť pre obec (v rozsahu jej administratívnych hraníc) zásady a regulatívy v zmysle § 11 ods. 5 stavebného zákona,
- významným dôvodom obstarania územného plánu je potreba komplexného nástroja na zhodnotenie potenciálu rozvoja obce a jeho katastrálneho územia,
- ÚPN-O Veľká Franková bude rešpektovať záväzné regulatívy nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja v aktuálnom znení, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.

Obstarávateľskú činnosť pre spracovanie územného plánu obce Veľká Franková v zmysle stavebného zákona zabezpečuje Ing. arch. Jarmila Vojtaššáková, odborne spôsobilá na obstaranie ÚPP a ÚPD obcí, Spracovateľom Zadania pre spracovanie dokumentácie návrhu ÚPN-O je autorizovaný architekt Ing. arch. Michal Kuvik.

3. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa a varianty a alternatívy rozvoja územia

3.1 Hlavné ciele rozvoja vyplývajúce z rozvojového programu obstarávateľa

Obec má záujem rozvíjať sa predovšetkým v štyroch oblastiach a to sú:

a) využitie potenciálu obce pre rozvoj – príprava územia pre rozvoj bývania/prírastku počtu obyvateľov

b) rozvoj turizmu a rekreácie – vytvorenie územnotechnických podmienok pre využitie potenciálu pre tieto funkcie

c) všeobecný rozvoj obce orientovaný na vytváranie priaznivých podmienok pre život v obci

d) vo väzbe na uvedené body – rozvoj vybavenosti /ubytovanie, služby/ a s tým súvisiaca tvorba pracovných miest.

V zmysle uvedeného v návrhu územného plánu obce je potrebné:

- navrhnúť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov
- rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja v platnom znení, vrátane záväzných regulatívov a verejnoprospešných stavieb, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce - v návrhu koncepcie územného rozvoja navrhnúť rekonštrukciu obecných komunikácií - cesty, chodníky, cyklochodníky, statickú dopravu, spevnené plochy,
- navrhnúť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami podhoria,
- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov,
- rešpektovanie ochranných pásiem, najmä vodného zdroja,
- návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb /návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď. /situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability - na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability, zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
- nezasahovať priamo do vodných tokov ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min. šírke 5-10 m pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopných druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu v krajine,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
- zachovať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
- zvážiť zmeny trvalých trávnych porastov na ornú pôdu v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
- premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny,
- je potrebné posúdiť územný plán ako strategický dokument podľa zákona 24/2006 Z .z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny,
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne,
- vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologicky stabilnej krajinnej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou,
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
- udržanie prirodzenej funkcie krajiny,
- optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti,
- navrhnúť vhodné plochy IBV pre návrhové obdobie 20 rokov,
- navrhnúť plochy príslušnej občianskej vybavenosti,
- zohľadniť demografický rast obce, podľa ktorého je potrebné v návrhu územného plánu

obce uvažovať pre výhľadové obdobie 20 rokov s plochami pre výstavbu 200 bytových jednotiek pri obložnosti bytu štyrmi osobami. Realizovaním bytovej výstavby formou rodinných domov alebo radovej výstavby sa určí veľkosť parcely a stupeň zastavanosti v regulatívoch zástavby. K plochám rodinných domov alebo radovej výstavby treba počítať aj plochy pre občiansku vybavenosť, komunikácie, technickú infraštruktúru.

- v pôvodnej časti obce nerozširovať zastavané územie, riešiť bytovú výstavbu rekonštrukciami a intenzifikáciou zástavby zadných častí parciel, záhrad a voľných plôch,
- určiť plochy vhodné na rozvoj cestovného ruchu a občianskej vybavenosti,
- navrhnúť dopravné napojenie obce s okolitými obcami podhoria,
- navrhnúť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby, remesla a služieb v rámci obce alebo okresu,
- uvažovať s návrhom plôch rodinných domov s polyfunkčným využitím – ubytovanie, stravovanie, obchod a služby,
- uvažovať s formou etnografickej, spoznávacej turistiky a kultúry,
- navrhnúť ucelený dopravný systém podľa platných dopravných noriem a predpisov,
- zrušiť rigoly pri komunikáciách a tak zamedziť vtekanie dažďových vôd do potoka,
- navrhnúť spevnené plochy, chodníky, parkoviská, cyklochodníky, turistické chodníky a bežecké trasy,
- navrhnúť napojenie všetkých riešených lokalít na rozvody technickej a dopravnej infraštruktúry,
- dodržiavať ochranné pásma technickej infraštruktúry.

3.2 Varianty a alternatívy rozvoja

Územný plán obce Veľká Franková bude vypracovaný v etape Návrhu v jednom variante rozvoja. Navrhnutý variant musí predstavovať ucelenú koncepciu rozvoja.

3.3 Etapy spracovania územného plánu

Územný plán obce Veľká Franková bude vypracovaný v nasledovných etapách:

Postup obstarania ÚPD je nasledovný:
- prípravné práce
- prieskumy a rozbory
- vypracovanie, prerokovanie a schválenie zadania pre vypracovanie ÚPN-O
- uplatnenie zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- vypracovanie a prerokovanie návrhu ÚPN-O
- vypracovanie čistopisu a schválenie návrhu ÚPN-O, vrátane VZN o záväzných častiach územnoplánovacej dokumentácie
- spracovanie Registračného listu, Oznámenia o záväzných častiach územnoplánovacej dokumentácie dotknutým orgánom o a uloženie územnoplánovacej dokumentácie

Vzhľadom na to, že počet obyvateľov v obci je menší ako 2 000 obyvateľov (k 31.12.2019 žilo v obci Veľká Franková 344 obyvateľov), bude v súlade so stavebným zákonom uplatnený uvedený postup obstarania ÚPD. Po prerokovaní Zadania obec Veľká Franková ako obstarávateľ ÚPD požiada o posúdenie zadania kompetentný orgán územného plánovania – OÚ Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, v zmysle § 20 ods. 5 stavebného zákona.

4. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie vo väzbe na katastrálne územie, v ktorom uplatňujeme svoje záujmy sa týka v časti prieskumov a rozborov hlavne zastavaného územia obce vo väzbe na celý kataster obce a na okolité katastre. To znamená, že riešeným územím obce Veľká Franková je katastrálne územie obce.

Samosprávny kraj: Prešovský
Okres: Kežmarok
Historický región: Horný Spiš, Zamagurie
Geografické pomery: nadmorská výška: 658 m n.m. stred obce;
Súradnice : 49°20 08″S , 20°17 56″v.z.d.,
rozloha katastra : 1059 hektárov
Počet obyvateľov: 344 obv. k 31.12.2019
Hustota obyvateľstva: 33 ob./km^2

5. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce vrátane výstupov zo záväznej časti

K riešenému územiu sa vzťahuje Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 268/2019 zo dňa 26.08.2019, ktorého Záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 s účinnosťou od 06.10.2019.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.
1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:
1.2.2.4. 2. skupiny, 2. podskupiny – Kežmarok, Vranov nad Topľou
1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:
Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozemky, stavby a práva k ním vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.
1.2.5.3. Tretieho stupňa:
1.2.5.3.3. Zamagurskú rozvojovú os: Stará Ľubovňa – Spišská Stará Ves.
1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.
1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.
1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám podporou verejného dopravného a technického vybavenia.
1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácií stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.
1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.

1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiarnu ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.

1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.

1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.

1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.2.4. Rešpektovať prioritnú ekologickú funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom v existujúcich a navrhovaných chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v existujúcich zónach A (PIENAP, NP Slovenský Raj) a rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach.

2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.

3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.

3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.

4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:

4.2.1. Špecifickej prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.

4.2.2. Výhodného dopravného napojenia medzinárodného významu.

4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).

4.3. Podporovať rastúci význam mestského poznávacieho turizmu (Bardejov, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Stará Ľubovňa).

4.5. Podporovať význam vodnej turistiky na Dunajci a Poprade ako medzinárodnej turistickej vodnej cesty Poľsko – Slovensko s rešpektovaním prírodných hodnôt Národného parku Pieniny.

4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.

4.7. Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.

4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.

4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.

4.14. Zvyšovať kvalitu existujúcich stredísk cestovného ruchu na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízkych Tatier, Národného parku Poloniny, Národného parku Slovenský raj, Pieninského národného parku, ich ochranných pásiem a na území chránených krajinných oblastí Vihorlat a Východné Karpaty bez ich výrazného plošného rozširovania s dôrazom na limity únosnosti územia.

4.15. Zariadenia, služby alebo vybavenosť cestovného ruchu umiestňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s

4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.

4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný

mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhlučných, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
4.26. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo – rekreačným vybavením, vrátane nástupných bodov, nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktových pásmach menších obcí – medzi zastavanými územiami a voľnou krajinou, najmä v obciach s rekreačným zameraním.
4.27. Podporovať dobudovanie lokalít, zariadení a plôch pre vodné športy a vodácku turistiku.
4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.
4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať jestvujúce rekreačno–športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia obce v zmysle schváleného ÚPN O. Do doby schválenia ÚPN O sa môžu umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp.
4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genia loci".
4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.
4.33. Rešpektovať v oblasti kúpeľníctva:
4.33.2. Prírodné liečivé zdroje v Bardejove, Červenom Kláštore, Novoľubovnianskych kúpeľoch a vo Vyšných Ružbachoch a ich ochranné pásma I. a II. stupňa.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
5.6. Posudzovať pri realizovaní stavieb na zhodnocovanie odpadov už existujúcu environmentálnu záťaž navrhovanej lokality.
5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,

5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.

6.1.2. V chránených územiach a lokalitách Svetového dedičstva (UNESCO), najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy s potrebou zohľadnenia platnej legislatívy v oblasti ochrany chránených území prírody a ochrany národných kultúrnych pamiatok.

6.1.3. Modernizovať úseky cyklociest vedúce k hraničným priechodom, nachádzajúce sa v 4. a 5.stupni územnej ochrany alebo v územiach Natura 2000, z lokálnych prírodných materiálov a zároveň dodržiavať podmienky protieróznej ochrany.

6.1.4. Umiestňovať stavby mimo území národne, regionálne a lokálne významných mokradí.

6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.

6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.

6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.

6.1.8. Investičné zámery navrhovať mimo jadrovej zóny Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, mimo existujúcich a navrhovaných chránených území s najvyšším stupňom ochrany, existujúcich a navrhovaných A zón národných parkov, okrem odôvodnených prípadov nevyhnutných verejnoprospešných stavieb súvisiacich s manažmentom územia.

6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiam, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.

6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody.

6.1.11. Podporovať na územiach národných parkov prestavbu verejnej dopravy na báze elektromobility a iných zdrojov nezaťažujúcich životné prostredie.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.2.1. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest a v blízkosti výrobných areálov.

6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.

6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú

vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívanej krajine.
6.2.6. Citlivo zvažovať rekultivácie v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošnom obhospodarovaní na území so silnou až veľmi silnou eróziou a zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov a protieróznych opatrení.
6.2.7 Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.
6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.
6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržania charakteristických čŕt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.
6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znižovaním znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
6.3.5. V blízkosti územia národných parkov a chránených území, v blízkosti jaskýň a v ich ochranných pásmach, chránených územiach s 3. a vyšším stupňom neotvárať a opätovne nespúšťať do prevádzky lomy predovšetkým z dôvodu ochrany fauny nachádzajúcej sa v už dlhodobo opustených ťažobných priestoroch.
6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.
6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.
7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradí, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.
7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných

plôch v kultúrnej krajine.
7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.
7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.
7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradí v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinnobylinné porasty.
7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

8.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno– kultúrne a hospodársko–sociálne celky.
8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
8.6. Nové cesty I. triedy, rýchlostné komunikácie a diaľnice je možné viesť cez pamiatkové územia, areály národných kultúrnych pamiatok alebo v bezprostrednom okolí národných kultúrnych pamiatok, iba v odôvodnených prípadoch vo verejnom záujme a výnimočných prípadoch s rešpektovaním a ochranou ich pamiatkových hodnôt, s eliminácioU nežiadúcich vplyvov v čase výstavby.
8.7 Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.1. Širšie vzťahy, dopravná regionalizácia

9.1.1. Realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Prešovského kraja v návrhovom období v dopravno–gravitačnom regióne Východné Slovensko.

9.3. Cestná doprava

9.3.4.5.4. Modernizácia cesty Spišská Belá – hranica PL.
9.3.4.8. Cesta I/77:
9.3.4.8.1. Obchvat časti mesta Spišská Belá, spoločne s obcou Bušovce zo severozápadnej strany, mesta Podolínec z juhovýchodnej strany, obcí Nižné Ružbachy, Forbasy, Hniezdne a obchvat severozápadne od centra mesta Stará Ľubovňa (v nadväznosti na realizovanú preložku cesty I/68) s úpravou parametrov celého úseku cesty do času realizácie obchvatov.

9.3.5. Chrániť územné koridory a realizovať cesty II. triedy:

9.3.5.8. Cesta II/542:
9.3.5.8.1. Obchvat obce Slovenská Ves a mesta Spišská Stará Ves (s napojením na cestu II/543).

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:
okres Kežmarok
9.3.6.10. Cesta III/3111:
9.3.6.10.1. Modernizácia v úseku Matiašovce – Zálesie.
9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:
9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdných úsekov dotknutých sídiel.
9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.
9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiam najmä výroby a obchodu.
9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdných úsekov dotknutých obcí.
9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.
9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
9.3.7.7. Modernizáciu a údržbu súbežných ciest I., II. a III. triedy k diaľniciam a rýchlostným cestám, vrátane prípojných komunikácií a križovatiek (jedná sa o náhradné trasy v prípadoch núdzových odklonov alebo veľkých opráv na hlavných ťahoch) a ich prepojenie na miestne komunikácie.
9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.
9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.
9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.
9.7. Cyklistická doprava
9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej Vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadefinovaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.
9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
9.7.2.1. Medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11 – hranica PL – Mníšek nad Popradom – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – hranica PSK/KSK (Košice – hranica MR) v stanovenom koridore, ktoré definujú dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie.
9.7.2.2. Cyklotrás po lokalitách zapísaných v Zozname Svetového dedičstva UNESCO súvisiacich s trasou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 11: hranica PL – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – Košice – hranica MR (predovšetkým v koridore ciest I/66, I/66A, I/77, I/68, I/20, II/533 a v úseku Stará Ľubovňa – Torysa s trasou Stará Ľubovňa – Kežmarok – Levoča – Spišské Podhradie – Torysa.
9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,
9.7.2.5. Cyklociest k hraničným priechodom (priechody medzinárodné na šengenskej hranici).

9.7.3. Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojovať motorovú dopravu náležitými dopravno – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.
9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.
9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiami ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.
9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.
9.9. Infraštruktúra cestných komunikácií, železníc, cyklistickej a pešej dopravy pretinajúcej štátnu hranicu
9.9.1. Chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:
9.9.1.3. Pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické komunikácie a komunikácie pre prihraničný styk:
a) Osturňa – Lapszanka, peší, cyklisti – návrh,
b) Červený Kláštor – Sromowce Nižne, lávka na rieke Dunajec, peší, cyklisti,
c) Lesnica – Sczawnica, peší, cyklisti,

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.
10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.
10.2.5. V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

10.3.2.2. Ukončenie výstavby skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková v celom rozsahu.
10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.
10.3.5. Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).
10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:

10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.

10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.

10.4.3. Riešiť u obcí nezaradených do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žúmp s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.

10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:

10.4.5.1. Výstavbou kapacitne vyhovujúcich čistiarenských zariadení tam, kde je vybudovaná kanalizačná sieť.

10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.

10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.

10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.

10.4.8. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.

10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírode blízkym spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.

10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.

10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.

10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírode blízkych spôsobov obhospodarovania.

10.5.8. Rešpektovať existujúce melioračné kanály s cieľom zabezpečiť odvodnenie územia.

10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnúť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.6.3. Rezervovať plochy a koridory pre výstavbu:
10.6.3.13. Nového dvojitého 110 kV vedenia, odbočením od existujúceho vedenia pri meste Kežmarok.
10.6.3.14. Nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Spišské Hanušovce od existujúceho vedenia pri obci Holumnica.
10.6.3.15. Nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Výborná.
10.6.4. Vytvoriť územno – technické podmienky pre výstavbu:
10.6.4.7. Elektrickej stanice Spišské Hanušovce.
10.6.4.8. Elektrickej stanice Výborná.

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.
10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.
10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.
10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.
10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.
10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.
10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.

10.9. V oblasti telekomunikácií

10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov
10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry
1.1. Cestná doprava
1.1.3. Stavby na cestách I. triedy:
1.1.3.5. Cesta I/66:
1.1.3.5.4. Modernizácia cesty Spišská Belá – hranica PL.
1.1.4. Stavby na cestách II. triedy:
1.1.4.8. Cesta II/542:
1.1.4.8.1. Obchvat obce Slovenská Ves a mesta Spišská Stará Ves s napojením na cestu II/543
1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:
okres Kežmarok
1.1.5.6. Cesta III/3096:
1.1.5.6.1. Preložka cesty v smere Malý Slavkov – mimoúrovňová križovatka s cestou I/66.
1.1.5.6.2. Prepojenie obcí cestou III. triedy – Malý Slavkov – Huncovce – Veľká Lomnica na cestu II/540.
1.1.5.7. Cesta III/3098:
1.1.5.7.1. Obchvat obce Rakúsy.
1.1.5.8. Prepojenie obcí cestou III. triedy – Mlynčeky III/3101 – Stráne pod Tatrami III/3097.
1.1.5.9. Cesta III/3102:
1.1.5.9.1. Obchvat obce Stará Lesná a modernizácia cesty vrátane cyklotrasy.
1.1.5.10. Cesta III/3111:
1.1.5.10.1. Modernizácia cesty Matiašovce – Zálesie.
1.4. Cyklistická doprava
1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry
2.1. V oblasti energetiky
2.1.9. Stavba nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Spišské Hanušovce.
2.1.10. Stavba nového dvojitého 110 kV vedenia pre napojenie Elektrickej stanice Výborná
2.1.2. Stavby elektrických staníc:
2.1.2.7. Elektrickej stanice Spišské Hanušovce.
2.1.2.8. Elektrickej stanice Výborná.
2.2. V oblasti zásobovania vodou
2.2.2.2.2. Ukončenie stavby skupinového vodovodu Osturňa – Veľká Franková – Malá Franková v celom rozsahu.
2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd
2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.
2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží
2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrži, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.
2.6. V oblasti telekomunikácií
2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

6. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

História obce

Obec Veľká Franková bola založená členmi rodu Berzevici z Veľkej Lomnice na nemeckom (šoltýskom) práve pravdepodobne už koncom 13. storočia. V historickej literatúre sa objavujú zmienky o existencii obce Franková už roku 1296. Prvý skutočný originálny doklad o existencii obce Franková však pochádza až z roku 1314 (villa magistri Frank t. j. obec magistra Franka). Pomenovanie obce podľa svojho majiteľa či zakladateľa si Franková zachovala až do súčasnosti. Berzeviciovci roku 1396 darovali Frankovú kartuziánskemu kláštoru na Skale útočišťa. V ďalšom období bola Franková začlenená k panstvu kartuziánov v Červenom kláštore. Roku 1529 obec násilne pričlenil k Nedeckému panstvu Hieroným Lasky, ale roku 1542 ju spišský prepošt Ján Horvát ako nájomca Nedeckého panstva vrátil kartuziánom v Červenom kláštore. Obec takto natrvalo pripadla panstvu v Červenom kláštore. Panstvo kartuziánov však od 16. storočia viackrát zmenilo majiteľov. Najskôr roku 1563 majetky patriace ku kláštoru kráľ Ferdinand I. daroval Spišskej kapitule, potom ich vlastnili istý čas Gašpar Magócy, Štefan Tokoli, Juraj Horvát z Plavča a Pavol Rákoci. Roku 1699 získal panstvo v Červenom kláštore nitriansky biskup Ladislav Matiašovský. Ten ho v testamente roku 1704 odkázal reholi kamaldulov, takže po čase sa majiteľmi kláštora i panstva stali opäť mnísi. Po zrušení žobravých rádov Jozef II. sa roku 1782 stal majiteľom červenokláštorského panstva erár, ale roku 1820 panovník František I. panstvo daroval grécko-katolíckemu biskupstvu v Prešove. Biskupstvo potom ostalo majiteľom panstva a teda i zemepánom Veľkej Frankovej až do zrušenia poddanstva v roku 1848. V 14. - 20. storočí možno Veľkú Frankovú vidieť v prameňoch pod nasledovnými názvami: Frankuagasa (1320), Frankowa (1598), Frankova, Fronkova, Franck (1773), Gross-Frankowa (1808), Nagy-frankova (1863), Nagyfrankvágása (1907), Veľká Franková (1920). V rokoch 1979-1990 bola zlúčená s Malou Frankovou do obce Franková. Od roku 1990 sú obe obce opäť samostatné. Veľká Franková patrila k stredne veľkým obciam na Spiši. Roku 1787 tu v 69 domoch žilo 469 obyvateľov a roku 1828 v 77 domoch 560 ľudí. Obyvatelia obce sa zaoberali v minulosti hlavne poľnohospodárstvom, pastierstvom a drevorubačstvom. Chov oviec a dobytka sa rozšíril hlavne od polovice 16. storočia, keď na severnom Spiši a hlavne Zamagurí prebiehala valašská kolonizácia. Aj vo Veľkej Frankovej r. 1553 usadil prior kartuzianského kláštora prostredníctvom škultéta Maximiliána rusínske obyvateľstvo. To si prinieslo so sebou aj východný cirkevný obrad. Ich prílev do Veľkej Frankovej v 2. polovici 16. storočia bol tak veľký, že roku 1562 sa obec uvádza ako "dedina Rusinov" (Villa Rutenis). Z dôvodu príslušnosti k panstvu v Červenom kláštore a pochopiteľným zvýšeným pastoračným úsilím rehoľníkov, ale tiež dosídlením obce kopaničiarskou kolonizáciou na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľká Franková na roky 2015 - 2020 13 prelome 16.- 17. storočia sa obyvatelia z Veľkej Frankovej priklonili k latinskému cirkevnému obradu (www.velkafrankova.ocu.sk)

Geografická poloha obce

Obec Veľká Franková leží na severe regiónu Zamagurie, v okrese Kežmarok, v Prešovskom kraji. Riešené územie leží na rozhraní dvoch rôznych geomorfologických oblastí a celkov - Spišská Magura a Pieniny. Má členitý reliéf a leží v nadmorskej výške stred 658 m.n.m. Rozloha k.ú. obce je 1 059 ha. Nachádza sa v spádovom území sídla obvodného významu Spišská Stará Ves. Z pohľadu administratívno – správneho je obec Veľká Franková súčasťou okresu Kežmarok a Prešovského samosprávneho kraja. Od mesta Kežmarok je vzdialená 33 km, od Starej Ľubovne 30 a od Prešova 90 km.

Koncepcia tvorby trvalo udržateľného rozvoja v rámci Prešovského kraja sleduje vytvorenie takej

sídelnej štruktúry, ktorá vytvára predpoklady rovnocenných podmienok v súlade s požiadavkami zabezpečovania funkčnej komplexnosti všetkých subregionálnych celkov. Pritom je kladený dôraz na optimalizáciu ich vzájomného prepojenia ako aj prepojenia na medzinárodné sídelné štruktúry, pri zachovaní ich špecifičnosti a využitia ich vnútorných potenciálov.

Obec sa nachádza v dostupnosti ťažísk osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia. Je dôležité podporovať rozvoj sídelného centra Spišská St. Ves, ktoré tvorí základné terciárne centrum osídlenia, rozvojové centrum hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, ktorých súčasťou je obec Veľká Franková.

Obci chýba pre kvalifikované územné riadenie a koordináciu aktuálny regulačný nástroj, ktorý by koncepčne usmernil jej ďalší očakávaný rozvoj z aspektu funkčného usporiadania územia, rozvoja rekreácie, nezávadnej výroby a služieb, dopravnej a technickej infraštruktúry, ale aj bytovej výstavby. Aktuálna je potreba eliminácie negatívnych podmienok pre komplexný rozvoj a humánna koordinácia všetkých trás dopravnej a technickej infraštruktúry a ich ochranných pásiem na území obce.

Prírodné pomery

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovcami a ílovcami, v menšej miere zlepencami a ďalšími horninami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôľnomagurskej oblasti a celku Spišská Magura. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu sa na území obce nachádzajú najmä vrchoviny. Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia Dunajca a Popradu. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Spomínaná rieka a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára. Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C a priemernou ročnou teplotou okolo 4 °C. Je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok je od 723 mm do 1 256 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu územia pokrývajú stredne ťažké pôdne druhy – ílovitohlinité a ťažké pôdne druhy - hlinité. Ostatnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z pôdnych typov prevládajú najmä kambizeme kyslé, miestami sa vyskytujú rankre. Z hľadiska fytogeografického členenia patrí územie do bukovej fytogeograficko-vegetačnej zóny. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú bukové a jedľovo-bukové lesy. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

7. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Záujmové územie je územie priľahlé k územiu obce a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce. Záujmovým územím obce sú katastrálne územia susedných obcí, a to Malá Franková, Osturňa, Matiašovce, Spišské Hanušovce, Jezersko a územie Poľskej republiky. Z prieskumov a rozborov nevyplynula žiadna požiadavka na riešenie záujmov v susedných katastroch.

Z prieskumov a rozborov nevyplynula žiadna požiadavka na riešenie záujmov v susedných katastroch. Z pozitívneho hľadiska v rámci širších vzťahov k riešenému územiu je fakt, že obec Veľká Franková sa nachádza v podhorí Pienin. Obec Veľká Franková so susednými podhorskými

obcami vytvára zázemie v rámci štruktúry osídlenia pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu. Prírodné a ekologické faktory spolu so scenériou krajiny vytvárajú atraktívne predpoklady pre ďalší rozvoj podhorského regiónu Pienin, v ktorom sú Veľká Franková súčasťou. Taktiež je nezanedbateľný potenciál obce v oblasti cestovného ruchu aj vzhľadom na cezhraničnú spoluprácu s Poľskom.

Požiadavka:

- rešpektovať verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja, týkajúce sa riešeného katastrálneho územia a prechádzajúce cez záujmové územie
- zdokumentovať v území prírodný potenciál pre rozvoj CR, navrhnúť jeho využitie
- zdokumentovať a rešpektovať prvky ekologickej stability na regionálnej úrovni
- zdokumentovať a rešpektovať existujúce a navrhované trasy dopravnej infraštruktúry (stav a návrh)
- zdokumentovať a rešpektovať existujúce a navrhované trasy technickej infraštruktúry (stav a návrh)
- zdokumentovať stavby protipovodňovej ochrany,
- navrhnúť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami susedných obcí.

Rozvoj hospodárskej základne (vrátane cestovného ruchu)

Rozvoj hospodárskej základne sa uvažuje v oblasti cestovného ruchu a to hlavne zabezpečením ubytovacích kapacít ,stravovania ,kultúry, obchodu a bývania. Je potrebné, aby pri riešení a výstavbe ubytovacích kapacít boli rešpektované potreby obce zo strany investorov a to hlavne vzhľadom na potreby občianskej vybavenosti, sociálnej a technickej infraštruktúry. Po vyriešení potrieb občianskej vybavenosti – služby , obchod, sociálne služby budú v týchto priestoroch občianskej vybavenosti zabezpečené aj pracovné príležitosti pre občanov obce. Samotná migrácia za prácou je evidovaná len v rámci okresu ,pričom dochádzka za prácou do mesta Kežmarok je dopravne zabezpečená.

Školstvo

V obci je zriadená materská škola, základná škola pre 1 až 4 ročník, školský klub detí a školská jedáleň. . Základná škola je málotriednou školou, v ktorej sa učia deti 1. – 4. ročníka, po ukončení štvrtého ročníka odchádzajú do Spišských Hanušoviec alebo Spišskej Starej Vsi . Školu navštevuje cca 30 žiakov. V materskej škole je zabezpečená celodenná prevádzka (vrátane stravovania) pre cca 15 detí. V MŠ sa nachádza aj školská jedáleň, ktorá poskytuje stravu i deťom ZŠ.

Sociálna vybavenosť

V obci nie je vybudované samostatné sociálne zariadenie. Obec však v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytovala opatrovateľskú službu 4 obyvateľom obce. V súčasnosti obec poskytuje službu 4 obyvateľom vo forme donášky obedov. Občania, ktorí sú mobilní, si môžu zakúpiť obedy v tunajšej školskej jedálni.

V okolí obce sa nachádza viacero sociálnych zariadení:
Dom pre seniorov – Spišská Stará Ves
Dom dôchodcov – Spišské Hanušovce
Dom opatrovateľskej služby – Spišská Belá -Strážky

Výrobné služby
V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov a zamestnanosti. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Stavebníctvo:
Hadzima Jozef ml. - murárske práce, obkladanie , zatepľovanie

Poľnohospodárstvo:
PD Goral Veľká Franková – rastlinná výroba, chov ošípaných , oviec a výroby bryndze a syra
Agro-izi , Krempaský Peter – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
František Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Jozef Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Weiss – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Peter Krempaský – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Petras – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Kurňava – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Maloobchod:
Potraviny COOP Jednota -
Potraviny -rozličný tovar Jozef Penxa

Priemyselná výroba:
Elektrovasury , s.r.o. –živnostník zemné práce

Iné služby:
Pošta Veľká Franková
Obecný úrad Veľká Franková – výmena PB fliaš
Urbárna spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Veľká Franková – obhospodárovanie lesných pozemkov
TANAP – obhospodarovanie lesných pozemkov
Píla Kúrňava – porez drevnej hmoty
Píla Findura – porez drevnej hmoty

Požiadavky:

- navrhnúť priestor pre zriadenie domova sociálnych služieb,
- určiť plochy vhodné na rozvoj cestovného ruchu a občianskej vybavenosti,
- navrhnúť miestnu cyklotrasu medzi susednými obce aj pre starších občanov,
- rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovania relaxačnej a oddychovej zóny,
- navrhnúť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby ,remesla a služieb v rámci obce alebo okresu.

Rekreačný potenciál územia

Obec Veľká Franková má predpoklady na zabezpečenie rekreačného potenciálu regionálneho významu riešením formou ubytovania v súkromí stravovania a služieb.

Reštauračné služby v obci :
Pohostinstvo Ján Kaprál
Pohostinstvo u Emila

Stravovanie a ubytovacie služby:
Obec Veľká Franková – ubytovanie v robotníckej ubytovni
MŠ Veľká Franková - stravovacie služby
PD Goral Veľká Franková - stravovacie služby

Požiadavky:

- uvažovať s návrhom plôch rodinných domov s polyfunkčným využitím –ubytovanie, stravovanie, obchod a služby,
- navrhnúť miestnu cyklotrasu medzi susednými obce aj pre starších občanov,
- rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovania relaxačnej a oddychovej zóny,
- uvažovať s formou etnografickej, spoznávacej turistiky a kultúry.

8. Základné demografické údaje a prognózy

Počet a pohyb obyvateľstva
Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Veľká Franková za posledných 15 rokov. Počet obyvateľov v tomto období klesol o 17 (z 367 v roku 2005 na 350 v roku 2020). Takmer jednu tretinu obyvateľov Veľkej Frankovej tvoria obyvatelia prisťahovaní z iných obcí, autochtónne obyvateľstvo predstavuje 69,5 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

roky	2005	2008	2009	2010	2011	2014	2019	2020
Počet obyv.	367	356	353	348	350	351	344	350

Veľká Franková patrí medzi obce s nízkou natalitou. Jej úroveň za posledných 10 rokov mala pomerne vyrovnaný (avšak nízky) priebeh (okrem roku 2014), keď sa väčšinu obdobia (8 rokov z 10) pohybovala okolo hodnoty 8 ‰ (čo znamenalo traja živonarodení ročne). Najpriaznivejším bol rok 2014, počas ktorého sa v obci narodilo 7 detí a hrubá miera živorodenosti tak dosiahla hodnotu takmer 20,0 ‰. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 9,6 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje nepriaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v Zamagurí ako celku sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 12 ‰, v okrese Kežmarok 15 ‰, v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰. Medziročný vývoj počtu zomrelých mal relatívne vyrovnaný priebeh, podobne ako tomu bolo u počtu živonarodených. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2012 (1 osoba), najviac v roku 2005 (8 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 2,8 po 21,8 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol vo Veľkej Frankovej 10,1 ‰. V obci teda môžeme pozorovať zhruba rovnakú mieru úmrtnosti akú má región Zamaguria ako celok a zároveň vyššiu mieru úmrtnosti akú majú iné slovenské regióny. V spomínanom Zamagurí hr. m. úmrtnosti osciluje okolo úrovne cca 10 ‰, v okrese Kežmarok 7 ‰, v Prešovskom kraji 8 ‰ a v Slovenskej

republike okolo úrovne 9,5 ‰. Z dôvodu kombinácie pomerne nízkej natality na jednej strane a zvýšenej mortality na strane druhej bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne nepriaznivá. Celkovo možno konštatovať, že výsledkom prirodzených populačných procesov je stagnácia počtu obyvateľov obce (keďže bilancia prirodzeného pohybu osciluje blízko nuly). Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci nepriaznivý. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 4,5 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 1,6 osoby). V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 0 po 5 osôb. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 0,0 do 14,0 ‰. Až v štyroch z posledných 10 rokov sa stalo, že sa do obce nik neprisťahoval. Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 11,8 ‰ (v priemere 4,2 vysťahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa pohyboval v rozmedzí od 0,0 ‰ v roku 2011 (jediný rok z posledných 10, kedy sa z obce nik neodsťahoval), po 22,8 ‰ v roku 2014 (8 vysťahovaných). Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -8 osôb v roku 2014 (migračný úbytok na úrovni -22,8 ‰) po 4 osoby v roku 2013 (migračný prírastok na úrovni 11,2 ‰). Kladné migračné saldo obec zaznamenala len v rokoch 2007, 2011 a 2013, ostatných 7 rokov bolo migračné saldo záporné. Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom znížil počet obyvateľov obce o 26. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý. Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Veľkej Frankovej sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí a možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne.

Veková štruktúra

Vekovú pyramídu obyvateľstva Veľkej Frankovej možno charakterizovať ako regresný typ, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) je výrazne nižšia ako početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 69 k 109). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny 10-14, 50-54, 15-19 a 20-24 ročných. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať. Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 37,31 roka (35,72 u mužov a 38,89 roka u žien). Z hľadiska priemerného veku sa Veľká Franková v porovnaní s ostatnými obcami Zamaguria zaradila medzi obce so starším obyvateľstvom. V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda predproduktívna zložka nad poproduktívnou zložkou. Podiel produktívnej zložky obyvateľstva predstavuje 67,4 % (napr. v rámci Slovenska je tento podiel cca 72 %).

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva obce Veľká Franková je takmer homogénne, keďže až 97,11 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti. Ostatné národnosti majú v tejto štruktúre nepatrné zastúpenie. V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva výrazne dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s podielom 97,38 %. Ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu sa hlási 0,79 % a k pravoslávnemu 0,26 % obyvateľov obce. U 1,57 % obyvateľstva nebola zistená príslušnosť ku konfesiám (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) má 18 % obyvateľov obce Veľká Franková ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie, čo sa takmer zhoduje s priemernou hodnotou tohto ukazovateľa v Zamagurí ako celku. Takmer polovica (45 %) obyvateľov Veľkej Frankovej má najvyššie dosiahnuté vzdelanie stredoškolské bez maturity (teda max. výučný list). Vysokoškolské vzdelanie má 7 % obyvateľov obce.

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Veľká Franková predstavuje 56,2 %. Zo 154 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb 138 (39,3 %), z nich 1 osoba bola pracujúci dôchodca. Na materskej dovolenke sa nachádzali 2 osoby a 14 obyvateľov bolo nezamestnaných. Z 351 obyvateľov obce bol každý piaty obyvateľ dôchodca, ďalšiu viac ako jednu tretinu (33,6 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Zamestnanosť a mzdy

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti" predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali. Podľa SODB 2011 výrazne najväčšiu časť zo 154 ekonomicky aktívnych obyvateľov Veľkej Frankovej predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (48 obyvateľov; takmer každý tretí z celkového počtu EAO). V odvetví vzdelávania pracovalo ďalších 10 % EAO (15 zo 154) a po 8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovalo v odvetviach stavebníctva, verejnej správy a obrany a poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Keďže Veľká Franková je výrazne vidieckou obcou s nedostatkom pracovných príležitostí, významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, viac ako štyria z piatich ekonomicky aktívnych obyvateľov (82,5 %) musia za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska. Až v štyroch odvetviach (doprava a skladovanie; administratívne a podporné služby; verejná správa a obrana; ostatné činnosti) dochádzali do zamestnania všetky osoby, v odvetví priemyselnej výroby to bolo takmer 94 % EAO. Najnižší podiel dochádzajúcich do zamestnania bol v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (40,0 %).

Bytový a domový fond

Charakteristika bytového fondu (štruktúra bytového fondu, koeficient obývanosti, trvalo obývané a neobývané byty, prírastky a úbytky bytov)

Charakteristika bytového fondu Veľkej Frankovej je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (98 zo 107), pričom viac ako 93 % bytov je pripojených na verejný vodovod (100 zo 107). Najviac bytov má 3 obytné miestnosti. Nepriaznivá je veková štruktúra bytov, keďže viac ako polovica bytov (57 %) bola postavená v povojnovom období do roku 1990. Navyše, až 92 % bytov, ktorých vek je známy, má viac ako 25 rokov.

Byty podľa formy vlastníctva

byty obývané vlastníkom	92
družstevné byty	0
byty v nájme	4
iná forma vlastníctva bytu	2
nezistené	2
Spolu	100

Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	10
2 obytné miestnosti	21
3 obytné miestnosti	32
4 obytné miestnosti	18
5 a viac obytných miestností	25
nezistené	1
Spolu bytov	107

Byty podľa obdobia výstavby

pred r. 1919	3
1919- 1945	17
1946- 1990	78
1991- 2000	7
2000- 2011	1
nezistené	30
spolu počet bytov	136

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Po sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 boli v obci v rámci individuálnej bytovej výstavby postavené ďalšie dva rodinné domy (oba v roku 2014).

Požiadavky na riešenie bývania
S udržateľným rozvojom obce súvisí demografia. Obec má záujem stabilizovať a postupne zvyšovať počet obyvateľov – predovšetkým prípravou územia pre výstavbu rodinných domov. Obec sa vzhľadom na počet obyvateľov a nízku perspektívu natality z radov obyvateľov musí zamerať aj na migráciu predovšetkým mladých rodín z iných obcí a miest resp. návrat domáceho obyvateľstva, ktorí by v obci našli miesto pre svoj život.

V územnom pláne obce je potrebné:
- rozvoj bývania navrhnúť tak, aby sa v roku 2035-2040 /resp. v cca 20-ročnom časovom horizonte/ pri predpokladanom znižovaní obložnosti zvýšil počet obyvateľov na cca 550-650, t.z. v roku 2035-2040 uvažovať s prírastkom spolu cca 60 - 100 nových bytov
- rozvoj bývania riešiť etapovite, vrátane identifikácie územných rezerv
- uvažovať s rekonštrukciou existujúceho bytového fondu RD a bytových domov
- navrhnúť využitie prieluk
- navrhnúť funkčné využitie nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území obce
- navrhnúť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy
- bytovú výstavbu riešiť tak, aby nebola ovplyvňovaná hlukom a zápachom z okolitých prevádzok.

□□□□□□

9. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

V územnom pláne obce je potrebné
- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce a základnú dopravnú kostru
- plošne vymedziť centrum obce a navrhnúť jeho revitalizáciu
- zachovať historický pôdorys a historicky cenné objekty
- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť s priestorovými a funkčnými väzbami na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla
- dotvoriť kompozíciu zástavby obce, riešiť funkčné a priestorové závady

- zachovať plošný rozsah existujúcej verejnej zelene a určiť nezastavateľné plochy
- dotvoriť väzby na krajinu dobudovaním a obnovou existujúcej stromovej a krovitej zelene.

Požiadavky:

a/ v rámci formovania urbanistickej štruktúry v územnom pláne obce je potrebné vychádzať z pôvodného charakteru zástavby, zachovať prírodné a krajinné prostredie, eliminovať v čo najväčšej možnej miere negatívny dopad jednotlivých činnosti v území, vytvárať podmienky pre moderný spôsob života,
b/ v územnom pláne vytvárať podmienky pre harmonizáciu urbanistickej štruktúry s okolitým krajinným prostredím. Charakter obce v rámci krajiny zachovať, panorámu obce nenarušiť výškovými dominantami,
c/ na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách je potrebné zabezpečiť nenarušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou schematickou zástavbou,
d/ riešené územie bude zabezpečovať jeho rozvoj a zároveň zohľadňovať priestorové priemety, pohľadové osy a kompaktnosť objemových návrhov.

10. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

Obec Veľká Franková je rozčlenená na funkcie bývania, obchodu a služieb, funkciu technickej infraštruktúry a dopravy, funkciu poľnohospodárskej výroby a funkciu biokoridorov. Jednotlivé funkcie predstavujú funkčné zóny s príslušnými plochami a ich vzájomné väzby, ktoré sú v území organizované tak, aby sa navzájom rešpektovali. Niektoré funkcie funkčných zón bude potrebné zorganizovať alebo zrevitalizovať v návrhu územného plánu tak, aby nedochádzalo k ich nežiadúcim stretom. Zohľadniť demografický rast obce. Realizovaním bytovej výstavby formou IBV alebo radovej výstavby sa určí veľkosť parcely a stupeň zastavanosti v regulatívoch zástavby. K plochám IBV alebo radovej výstavby treba počítať aj plochy pre občiansku vybavenosť, komunikácie, technickú infraštruktúru. Z prieskumov a rozborov nevyplynula požiadavka na asanáciu ani na rozsiahlu prestavbu obce.

Požiadavky:

- v pôvodnej časti obce nerozširovať zastavané územie, riešiť bytovú výstavbu rekonštrukciami a intenzifikáciou zástavby zadných častí parciel, záhrad a voľných plôch,
- v časti cigánska osada navrhnúť rozšírenie možnej bytovej výstavby na vhodných plochách, znížiť obývanosť , určiť štruktúru bytového fondu, navrhnúť reguláciu výstavby a definovať urbanistickú štruktúru rómskej osady.

11. Požiadavky ne riešenie rozvoja dopravy a technického vybavenia

11.1 Dopravné vybavenie

Cestná doprava
Riešené územie obce Veľká Franková sa nachádza v okrese Kežmarok. Územie ako spádové je súčasťou regiónu s väzbou na prihraničné a cezhraničné regióny. Hlavnú komunikačnú os tvoria cesty III. triedy a to cesta III/3110 z Malej Frankovej cez Veľkú Frankovú do Osturne a cesta III/3109 do obce Spišské Hanušovce.
Územie Zamaguria je pomerne izolované od cestných komunikácií vyššieho rádu tak v Slovenskej

republike, ako aj v Poľsku. Najbližšie napojenie na cestu I. triedy predstavujú dopravné uzly v Spišskej Belej (cesta I/67) a Starej Ľubovni (resp. v Hniezdnom, cesta I/77), v Poľsku je to dopravný uzol Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Veľkej Frankovej veľmi nevýhodná. Navyše, horský hrebeň Spišskej Magury, tiahnuci sa celou južnou a juhovýchodnou hranicou Zamaguria, výrazne zvyšuje nielen cestnú vzdialenosť, ale aj časovú dostupnosť obce. Najdôležitejším a zároveň aj najbližším dopravným uzlom pre obec Veľká Franková je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Krakow a Košice. Dopravná infraštruktúra Zamaguria je tvorená len cestnými ťahmi nižšieho rádu. Komunikačnú os územia tvoria dve cesty II. triedy č. 542 a č. 543. Cesta č. 542, prebiehajúca severo-južným smerom v dĺžke 27 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou, cesta č. 543, prebiehajúca západovýchodným smerom, spája hraničný prechod Lysá nad Dunajcom s obcou Hniezdne v blízkosti Starej Ľubovne. Cesta č. 542 sa napája na spomínanú cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom. Cesta č. 543 sa v Hniezdnom napája na cestu prvej triedy I/77, vedúcu cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Ostatné komunikácie v Zamagurí predstavujú lokálne cesty III. triedy (napájajúce každú obec Zamaguria na cesty č. 542, resp. 543) a miestne komunikácie. Veľká Franková leží na križovatke ciest III. triedy č. 5422 (cesta spájajúca obec Spišské Hanušovce s Osturňou) a č. 5423 (cesta pripájajúca Malú Frankovú na cestu 5422). Miestne komunikácie vo Veľkej Frankovej majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci ako aj cestnej siete v celom Zamagurí je na pomerne dobrej úrovni, menej kvalitné sú len niektoré krátke úseky lokálnych ciest III. triedy. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okresným mestom Kežmarok, so Spišskou Starou Vsou a s obcou Osturňa.

Statická pešia a cyklistická doprava

Parkovisko pre osobné automobily je v obci vybudované len pri obecnom úrade. Do budúcnosti je v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach vhodné uvažovať s výstavbou nových parkovísk na miestach, kde je zvýšená hustota parkujúcich áut – najmä pri kostole a pri cintoríne. Pozdĺž cesty III. triedy ani pozdĺž miestnych komunikácií nie sú vybudované žiadne plochy pre pešiu dopravu. V strednodobom horizonte je preto vhodné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov. Sieť cyklistických trás vedie po jestvujúcich komunikáciách ciest III. triedy, miestnych komunikáciách, poľných a lesných cestách. Je potrebné využiť potenciál územia a prechod cyklistických a turistických trás do Poľska turistický hraničný prechod Kacwin.

Železničná a letecká doprava

Veľká Franková (ako ani celé Zamagurie) nemá priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica na Slovensku sa nachádza v Spišskej Belej (28 km) a Starej Ľubovni (45 km), v Poľsku je to železničná stanica Nowy Targ (43 km). Železničné stanice v Sp. Belej a v St. Ľubovni však majú len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v spomínanom Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ sa však uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

Požiadavky:

- vyznačiť a rešpektovať existujúcu trasu cesty II a III. triedy v riešenom území,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové, šírkové usporiadanie cesty III. triedy,
- v grafickej časti územno-plánovacej dokumentácie je potrebné nasledovné:
- spracovať samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich parametrov,
- vyznačiť a rešpektovať výhľadové kategórie a funkčnú triedu cesty tretej triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110,
- mimo zastavané územie označiť a rešpektovať ochranné pásmo vyššie uvedenej triedy v zmysle zákona 135/1961 Z.z. (cestný zákon),
- posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk, emisie) a v prípade potreby navrhnúť opatrenia na ich elimináciu,
- riešiť dopravné napojenia v súlade s platnými STN,
- návrh statickej dopravy vypracovať v zmysle STN 73 6110,
- navrhnúť pešie, príp. cyklistické komunikácie v zmysle príslušných ustanovení STN 73 6110 a vyznačiť ich aj v širších vzťahoch k rekreačnému zázemiu,
- navrhnúť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť,
- pri výpočte výhľadových intenzít dopravy je potrebné vychádzať z výsledkov celoštátneho
- sčítania dopravy v roku 2005 MP 01/2006 – Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040, uverejnený na internetovej stránke SSC (www.ssc.sk).
- cesty druhej a tretej triedy patria podľa Zákona NR SR č. 416/2001 Z.z. do kompetencie VÚC. Pre poskytnutie ďalších informácií ohľadne cesty tretej triedy v riešenom území je potrebné požiadať Úrad Prešovského samosprávneho kraja Prešov, ktorý je ich majetkovým správcom.
- pozdĺž miestnych komunikácií navrhnúť plochy „zelených" pásov pre výsadbu krovitej a stromovitej zelene,
- navrhnúť ucelený dopravný systém podľa platných dopravných noriem a predpisov,
- zrušiť rigoly pri komunikáciách a tak zamedziť vtekanie dažďových vôd do potoka,
- navrhnúť spevnené plochy, chodníky, parkoviská, cyklochodníky ,turistické chodníky a bežecké trasy,
- v časti cigánska osada navrhnúť kompletnú novú dopravnú štruktúru,
- zabezpečiť vhodné dopravné napojenie obce do susedných obcí a Kežmarku,
- navrhnúť rekonštrukciu obecných komunikácií- cesty, chodníky, cyklochodníky, statickú dopravu a spevnené plochy,
- navrhnúť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami podhoria,
- definovať verejné priestranstvo v obci,
- definovať zálivy pre zastávky autobusu a vhodné umiestnenie týchto zastávok,
- navrhnúť systém cyklochodníkov,
- navrhnúť verejné parkoviská - dopravné napojenie musí byť v súlade s cestným zákonom a STN 73 61 10,
- riešiť dopravu obce, aby dopravným hlukom bol znehodnotený minimálny rozsah obytného územia a robiť všetky opatrenia na znižovanie dopravného hluku- riešiť dopravu v blízkosti školských zariadení s ohľadom na pohyb detí a tým zvýšené riziko dopravných nehôd /bezpečný prístup automobilov k školským zariadeniam, bezpečnostné zóny pred školskými zariadeniami, bezpečnosť na prechodoch cez komunikácie/.

11.2 Technické vybavenie

Obec Veľká Franková je napojená na rozvody technickej infraštruktúry. Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Zásobovanie vodou si obyvateľstvo zabezpečuje zo spoločných rezervoárov z miestneho vodného zdroja (malé skupinky domov majú jeden vodný zdroj a z neho je do tejto skupinky domov privádzaná voda). Negatívnou skutočnosťou z aspektu vybavenosti územia infraštruktúrou a tiež z pohľadu ochrany životného prostredia je fakt, že Veľká Franková stále nemá vybudovanú ČOV ani verejné kanalizačné prípojky.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Veľká Franková je napájaná z vonkajšieho VN 22 kV vedenia č.572 napojeného z elektrickej stanice ES 110/22 kV Stará Ľubovňa. V obci je zásobovanie elektrickou energiou realizované vonkajším nadzemným elektrickým vedením prierezov AlFe 4x25,AIFe 4x35,AIFe 4x50 resp. AIFe 4x70, ktoré je napájané zo 4 transformačných staníc. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je dostatočné. Ovládanie osvetlenia je centrálne. Všetky časti obce sú elektrifikované.

Plyn, zásobovanie teplom

Obec Veľká Franková je plynofikovaná. V súčasnosti je obec napojená na odber plynu pre vykurovanie a inú potrebu (ohrev vody, varenie). SPP - distribúcia, a.s. Bratislava, región Východ požaduje, aby v rámci vypracovania ÚPN-O Veľká Franková v súlade so zákonom č. 656/2004 Z.z. boli rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynárenských zariadení, slúžiacich na rozvod zemného plynu. SPP – distribúcia, a.s. Bratislava z hľadiska budúceho rozvoja nepožaduje vyčlenenie plôch pre osadenie nových objektov. Pri návrhu nových trás plynárenských zariadení do plánovaných IBV, je potrebné ich trasovať po verejných priestranstvách, ktoré budú v majetku obce. Ďalšie stupne projektovej dokumentácie požadujú zaslať na odsúhlasenie na SPP – distribúcia, a.s. Bratislava. Zásobovanie obce teplom je riešené individuálne čiastočne kúrením na tuhé palivo a drevo. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od tepelného zdroja a spôsobu vykurovania. V rodinných domoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania.

Telekomunikačné zariadenia

Obec je napojená do automatizovanej MTO. Telefónny rozvod v obci je prevedený vzdušným a kábelovým vedením. Napojenie cez vyšší stupeň je cez UTO Kežmarok. V obci je zabezpečený príjem televíznych staníc, ktorých signál je riešený klasickým spôsobom a cez satelitné prijímače. Mobilný signál je v obci dostupný od všetkých mobilných operátorov. Internetové pripojenie okrem mobilných operátorov umožňujú obyvateľom obce aj regionálni poskytovatelia internet

Vodný potenciál územia odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V katastrálnom území obce Veľká Franková preteká Frankovský potok, ktorý hydrologicky patrí do povodia Baltského mora. Obec je situovaná pozdĺž Frankovského potoka, tečúceho južno-severným smerom a vlievajúceho sa spolu s Osturnianskym potokom do Dunajca. Spomínaná rieka a potoky majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli a najnižšiu od novembra do februára.
Zásobovanie vodou si obyvateľstvo zabezpečuje zo spoločných skupinových rezervoárov z miestneho vodného zdroja (malé skupinky domov majú jeden vodný zdroj a z neho je do tejto skupinky domov privádzaná voda). V obci nie je vybudovaná skupinová kanalizácia. Navrhuje sa

výstavba spoločnej kanalizácie Osturňa – Veľká Franková a Malá Franková s vyústením do ČOV. Kanalizáciu riešiť delenú:

- splaškovú do zberača, ktorý bude ústiť v ČOV,
- dažďovú do miestnych recipientov s maximálnym podielom vsakovania na pozemkoch.

Odpadové hospodárstvo

- Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona o odpadoch. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l a 120 l KUKA nádoby, 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK) a zberné vrecia. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo vriec. Na zber drobného zmesového odpadu od obyvateľov a návštevníkov obce sú v intraviláne obce rozmiestnené drobné odpadkové koše.

Požiadavky:

- navrhnúť napojenie všetkých riešených lokalít na rozvody energie a trafostanice, tak aby bolo zabezpečené kvalitné a dostatočné zásobovanie elektrickou energiou,
- návrh zásobovania elektrickou energiou riešiť podľa zásad pre navrhovanie distribučných sieti NN a VN -„Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č. 2/82“ a dodatkov z roku 1990,
- navrhnúť výmenu nepostačujúcich prierezov, preložky nevhodne situovaných a uložených NN a VN vedení. Pri výpočte podielového zaťaženia zohľadniť plynofikáciu sídla. Uvedené návrhy charakterizovať ako verejnoprospešné stavby,
- pri vypracovávaní územného plánu obce je potrebné prihliadať na dodržiavanie ochranných pásiem NN, VN vedení a trafostaníc existujúcich aj plánovaných,
- podľa zákona č.656/2004 Z.z., § 36 sa na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku,
- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými
- rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

  Táto vzdialenosť je pri napätí:

  a) od 1 kV do 35 kV vrátane:
  - 1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  - 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
  - 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

  b) od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
  c) od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,
  d) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,
  e) nad 400 kV 35 m.
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky, vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku, vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej

5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia,

- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať voľný pruh pozemkov v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu,
- výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy,
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla.

  Táto vzdialenosť je:

  a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

  b) 3 m pri napätí nad 110 kV.

  V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

  a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,

  b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, pripadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

  Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia:

  a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,

  b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,

  c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.
- v ochrannom pásme elektrickej stanice vymedzenej v odseku 9 písm. a) a b) je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice,
- v blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 2. 4, 7 až 9 je osoba, ktorá zriaďuje stavby alebo vykonáva činnosť, ktorou sa môže priblížiť k elektrickým zariadeniam, povinná vopred oznámiť takúto činnosť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a vlastníkovi priameho vedenia a dodržiavať nimi určené podmienky,
- každý prevádzkovateľ, ktorého elektroenergetické zariadenie je v blízkosti ochranného pásma a je napojené na jednosmerný prúd s možnosťou vzniku bludných prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického vedenia, je povinný prijať opatrenia na ochranu týchto vedení a informovať o tom prevádzkovateľa podzemného elektrického vedenia,
- na ochranu výrobných zariadení výrobcu elektriny platia ochranné pásma uvedené v odseku 9 písm. a), ak osobitné predpisy neustanovujú inak,

- výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy,
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať,
- navrhnúť odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd vo všetkých častiach obce.

Navrhnúť vodovod vo všetkých častiach obce. Vodovod je nutné zabezpečiť z dôvodu bezproblémovej prevádzky nasledovne:

- je nutné zabezpečiť, aby sa v ochrannom pásme 10,5 m na obe strany potrubia neprevádzali zemné a stavebné práce,

  <u>V územnom pláne obce je potrebné:</u>

  - premietnuť aktuálnu koncepciu vodovodnej siete pre navrhovaný rozvoj obce
  - potrebu pitnej vody (Qp, Qm) pre existujúcu aj navrhovanú zástavbu stanoviť v zmysle Vyhl. MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.11. 2006
  - rešpektovať vodovod a dodržať jeho ochranné pásmo v zmysle zákona číslo 442/2002 Z.z. , §44 a 49 ods. 2 zák. 364/2004 Z.z.
  - riešiť problematiku splaškových vôd pre navrhovaný rozvoj obce
  - navrhnúť ochranu zastavaného územia pred prietokom Q100 – ročnej veľkej vody dodržať ustanovenia vodného zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov
  - rešpektovať prirodzené záplavové územie vodných tokov, rešpektovať obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a navrhovanú výstavbu umiestniť mimo záplavové územie.
  - pri návrhoch umiestňovania stavieb je potrebné pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov voľný manipulačný pás v šírke 10 m a pri drobných vodných tokoch šírky 5,0 m
  - navrhnúť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v navrhovanej lokalite (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) v úrovni minimálne 60 % z výpočtového množstva pre návrhový dážď 15 min., na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente
  - v rámci odvádzania dažďových vôd z novo navrhovaných spevnených plôch je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
  - preveriť možnosť využitia územia vo väzbe na zastavané územie obce na realizáciu nádrže využívanej na rekreačné účely, ktorá bude mať využitie ako protipovodňová ochrana (s funkciou polosuchého poldra), zároveň ako veľkokapacitný zdroj vody v prípade požiarov, a aj ako zdroj vody pre zasnežovanie lyžiarskeho areálu v zimnom období
  - vodovody a kanalizácie uviesť v zozname verejnoprospešných stavieb,
  - dodržať ochranné pásma vodovodu a kanalizácie (1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 rnm; 2,5 m pri priemere nad 500 mm)
- je potrebné rešpektovať ochranné pásma vodného zdroja a odstrániť jestvujúce čierne skládky z ochranného pásma,
- v prípade neodstránenia uvedených nedostatkov, môže kontrola štátnej správy prerušiť zásobovanie pitnou vodou z uvedeného zdroja,
- majiteľom vodovodných sietí je obec Veľká Franková,

  Navrhnúť plynovod vo všetkých častiach obce,
- pri návrhu nových trás plynárenských zariadení do plánovaných IBV je potrebné ich

trasovať po verejných priestranstvách, ktoré budú v majetku obce,
- ďalšie stupne projektovej dokumentácie požadujeme zaslať na odsúhlasenie na SPP – distribúcia, a.s. Bratislava,
- dodržiavať ochranné pásma technickej infraštruktúry.

12. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk, nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Ochrana prírody a tvorba krajiny

Z hľadiska územnej ochrany prírody leží celý kataster Veľká Franková na území chránených území európskeho významu sústavy Natura 2000 tu zasahuje SKUEV0337 Pieniny a jeho doplnok SKUEV1337 Pieniny. V území boli v rámci KEP vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy, ako ekologicky významné prvky. Obec sa vyznačuje typickým vidieckym osídlením so zachovalou vidieckou krajinou. Obec je členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), okresnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Severný Spiš - Pieniny, ako aj miestnej akčnej skupiny (MAS/LAG) Tatry – Pieniny.
Katastrálne územie obce Veľká Franková leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a platí na ňom 2. stupeň územnej ochrany prírody. V obci sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany. Najbližšie k obci Veľká Franková sa nachádzajú prírodné rezervácie a prírodné pamiatky v katastri obcí Osturňa (Veľké Osturnianske jazero, Malé jazerá, Jazero) a Jezersko (Jezerské jazero). V Osturni sa nachádza aj pamiatková rezervácia ľudovej architektúry. Severovýchodným smerom od obce sa nachádza Pieninský národný park, v ktorom sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. Jeho súčasťou sú aj 4 prírodné rezervácie – Národná prírodná rezervácia (NPR) Haligovské skaly, NPR Prielom Dunajca, NPR Prielom Lesníckeho potoka a NPR Kamienska tisina. V Červenom Kláštore sa taktiež nachádza Národná kultúrna pamiatka s rovnomenným názvom.

Väčšina plôch je zaradených do registra pôd LPIS / land parcel information system - identifikačný systém produkčných blokov na poľnohospodárskej pôde/, na ktoré boli ,resp. je možné poberať dotácie v rámci špecifických agroenviromentálnych schém /zvýšené podporné platby za ochranu významných ekosystémov /.

Požiadavky:

- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce, likvidácia čiernej skládky, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov,
- zabezpečiť čistotu v ochrannom pásme vodného zdroja.

Pri návrhoch územného plánu je potrebné rešpektovať všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny.:
- návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb /návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď./ situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability- na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability,

zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
- nezasahovať priamo do vodných tokov, ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu ,ktorá by následne vyžadovala zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min . šírke 5-10 m pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopných druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu v krajine,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
- zachovať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
- zvážiť zmeny trvalých trávnych porastov na ornú pôdu v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
- premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN VÚC Prešovského kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny,
- je potrebné posúdiť územný plán ako strategický dokument podľa zákona č. 24/2006 Z .z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov .

Územný systém ekologickej stability k. ú. Veľká Franková predstavuje hľadanie spoločensky a ekologicky optimálneho modelu v spôsobe využívania krajiny v princípe trvalej udržateľnosti s týmito hlavnými cieľmi:
- zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny,
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne,
- vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologicky stabilnej krajinnej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou,
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
- udržanie prirodzenej funkcie krajiny
- optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti.

Kultúrno-historický potenciál záujmového územia

Obec má postavený funkčný kultúrny dom, ktorý je k dispozícii na organizáciu rôznych podujatí. Kultúrny život v obci však nie je veľmi bohatý. V zimných mesiacoch (najmä december a január) sa v ňom pravidelne konajú divadelné predstavenia ochotníckeho divadla Ramagu zo Spišskej Starej Vsi, príležitostne vystupujú aj divadelné skupiny z okolitých obcí. Obyvatelia sa môžu realizovať vo folklórnom súbore Frankovčan, ktorý svoju činnosť vykonáva v spolupráci s obcou Malá Franková. Pre potreby obyvateľov obce je pri obecnom úrade zriadená knižnica. Spoločenský život v obci je reprezentovaný taktiež hasičskou súťažou o pohár starostu obce, ktorá sa koná každoročne v júni. Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj vo Veľkej Frankovej má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie v obci. V centrálnej časti obce sa nachádza farnosť sv. Mikuláša, ktorá má zriadenú aj filiálku v Malej Frankovej. Dominantou obce je zreštaurovaný rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša, pri ktorom je spomínaná farnosť situovaná. Obec má vybudovaný taktiež Dom smútku.

Podľa Zoznamu Registra nehnuteľných NKP a Pamiatkového úradu SR na území obce Veľká

Franková nachádza jedna národná kultúrna pamiatka pozostávajúca z troch objektov zapísaných v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu-ÚZPF:

- 4494/1 Mlyn vodný s areálom,
- 4494/2 Zariadenie technologické – gáter
- 4494/3 Dom ľudový

Vzhľadom k tomu, že dotknuté územie leží v lokalite s výskytom archeologických nálezov, je nevyhnutné akúkoľvek stavebnú, či hospodársku činnosť v predmetnom území vopred odsúhlasiť s Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý podľa § 41 ods.4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon), v spolupráci so stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podľa § 37 pamiatkového zákona pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum. O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Prešov na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, alebo z vlastného podnetu.

Požiadavky:

- územia a plochy kultúrnych pamiatok rešpektovať so zachovaním urbanistického kontextu ich umiestnenia,
- do grafickej a textovej časti územnoplánovacej dokumentácie v zmysle § 14 pamiatkového zákona budú zahrnuté pamätihodnosti obce,
- do grafickej a textovej časti územnoplánovacej dokumentácie zahrnúť národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok a v Ústrednom zozname pamiatkového fondu,
- rešpektovať historické krajinné štruktúry,
- podporiť a rešpektovať vyhradenú zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti,
- podporiť a rešpektovať súkromnú zeleň,
- chrániť špeciálnu zeleň /cintoríny/,
- doplniť zeleň v zastavanom území vo verejných priestranstvách a okolo zastavaného územia,
- zeleň navrhovať v druhovej skladbe zodpovedajúcej lokalizácií územia.

13. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

V územnom pláne obce je potrebné zohľadniť trasy existujúcich sietí technickej infraštruktúry a dopravnej infraštruktúry známe zámery plánovaných sietí technickej infraštruktúry, najmä:

a/ trasy a ochranné pásma objektov a líniových vedení technickej infraštruktúry /cesty, trafostanice, VVN a VN elektrické vedenie, vodovody, kanalizačné trasy, plynovody, telekomunikačné vedenia a pod./ zapracovať do územného plánu a rešpektovať v súlade s právnymi predpismi a technickými normami, platnými v čase spracovania návrhu územného plánu

b/ cestná doprava v obci ako súbor miestnych komunikácií z časti nespĺňa parametre platných

technických noriem a je potrebná jej komplexná rekonštrukcia. Je potrebné dostavať dopravnú vybavenosť obce, a to najmä komunikácie so spevnenými krajnicami – hlavný dopravný priestor, cestné rigóly – pridružený dopravný priestor, doplniť komunikácie pre peších, chýbajú parkovacie plochy a spevnené plochy. Katastrálnym územím obce Veľká Franková vedú cesty III/3109 a III/3110), ktoré v niektorých úsekoch majú nevyhovujúce technické parametre, smerové a výškové vedenie ako aj šírkové usporiadanie.

14. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Záujmy obrany štátu
V riešenom území obce sa z hľadiska záujmov obrany štátu nenachádza žiadny objekt ani komunikácie.

Záujmy požiarnej ochrany
Podmienky požiarnej ochrany pre riešenie vyplývajú zo zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi, v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencií v znení neskorších predpisov.

Ochrana pred povodňami
V katastrálnom území obce Veľká Franková preteká Frankovský potok , ktorý hydrologicky patrí do povodia Baltského mora. Povodne najčastejšie ohrozujú obyvateľstvo obce v povodí hlavného vodného toku na Frankovskom potoku a na sútoku Frankovského a Osturňanského potoka. Obec sa v roku 2011 zapojila do Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky. V rámci tohto Programu získala na projekt protipovodňových opatrení finančnú dotáciu 20 000,- eur. Počas trvania projektu bolo v obci Veľká Franková zhotovených 92 ks prahov, stupňov a hrádzok z drevnej guľatiny, 10 ks odrážok alebo prekleňovaní a 42 ks zasákavacích pásov. Spolu bol týmito opatreniami vytvorený vodozádržný priestor v objeme 10 577,63 m3 . Uvedený projekt realizovalo 9 pracovníkov, ktorých obec prijala do pracovného pomeru prostredníctvom AOTP, realizovaných cez ÚPSVaR Kežmarok.

Zosuvy pôdy a radónové riziko
Podľa geologických prieskumov je územie obce Veľká Franková zmonitorovaná lokalita možných zosuvov pôdy, ktoré predstavuje flyšové pásmo, charakteristické častým výskytom svahových deformácií. Územie obce Veľká Franková spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.

Požiadavky:

- rešpektovať prirodzené inundačné územia vodných tokov /nakoľko jeho rozsah nie je doposiaľ určený/v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- prípadne situovanie rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území podmieniť v územnom pláne zabezpečením protipovodňovej ochrany na náklady investora, vrátane projektovej dokumentácie, odsúhlasenej správcom toku,
- v zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov požadujeme pozdĺž uvedených vodných tokov ponechať pre výkon správy vodného toku voľný, nezastavaný pás šírky 5 m /obojbrežne od brehovej čiary/,
- v rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch sa požaduje realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie

plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- v súlade s § 4 ods. 3 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a s § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 50/1976 Z.b. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územno-plánovacích podkladoch a územno-plánovacej dokumentácií sa v územnom pláne obce riešia aj požiadavky z hľadiska záujmov civilnej ochrany,
- návrh rozpracovať a samotnú problematiku ukrytia riešiť v súlade s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany pre kategórie – obyvateľstvo, zamestnanci,
- rešpektovať a doplniť prístupové komunikácie k objektom a častiam územia, a rozmiestnenie umelých zdrojov požiarnej vody,
- obec je zásobovaná pitnou vodou z vlastného vodojemu, ktorý je umiestnený v severozápadnej časti obce, nad cigánskou osadou,
- vodovod je nutné zabezpečiť z dôvodu bezproblémovej prevádzky nasledovne: zrekonštruovať prívodný vodovodný rad od úpravne vôd Mlynčeky do vodojemu Stráne, nakoľko vodovod je uložený v svahovom teréne, ktorý sa zosúva a jeho prerušením vzniká problém v zásobovaní pitnou vodou.

15. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Samotná obec je rozdelená na tri zastavané územia prepojené hlavnou dopravnou komunikáciou III/3110.
Prvým zastavaným územím je rekreačný mikropriestor pred samotnou obcou v smere od Malej Frankovej na ľavej strane od hlavnej komunikácie pri Frankovskom potoku. Tu sa nachádza rekreačnošportový priestor so zázemím pre ubytovacie a stravovacie služby.
Druhé zastavané územie, predstavuje pôvodnú časť obce, ktoré je rozdelené na niekoľko urbanistických mikropriestorov, prepojených obslužnými komunikáciami a križovatkami. Jadro pôvodnej časti obce je tvorené centrálnou komunikáciou III/3110 s priľahlou zástavbou rodinných domov a dominantou kostola. Uvedené jadro obce je predmetom osobitného záujmu a ochrany, ako hodnotného mikropriestoru kultúrno-historického dedičstva obce .
Tretie zastavané územie leží severozápadne od pôvodnej časti obce v smere do obce Osturňa a v smere k slovensko-poľskému hraničnému prechodu Kacwin. Tretie zastavané územie je tvorené tromi mikropriestormi s výrobno-skladovacími plochami a plochami pre poľnohospodársku výrobu.

Požiadavky:

- vymedziť vhodné plochy pre ďalší územný rozvoj obce s dostatočnou kapacitou t. j. do roku 2035
- navrhované plochy pre novú výstavbu umiestniť na vhodných polohách v rámci zastavaného územia a podľa možnosti v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- rozvíjať predovšetkým obytné funkcie a funkcie turizmu a rekreácie,
- rešpektovať existujúce funkčné zónovanie obce – nenavrhovať nové plochy pre výrobu v rámci obytného územia, resp. v kontakte s obytným územím,
- navrhnúť koncepciu ozelenenia,
- rešpektovať priestorové obmedzenia pre výstavbu vyplývajúce z prítomnosti dopravných

a inžinierskych sietí a ich ochranných pásiem,
- požiadavky na stavby, užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu riešiť v súlade s platnými predpismi rešpektovať ustanovenie § 4 ods. 5 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie,
- stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v súlade s § 8, odst. 3 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Špecifické požiadavky na riešenie jednotlivých funkčných území sú definované v nasledujúcej kapitole.

16. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Požiadavky na riešenie bývania
S udržateľným rozvojom obce súvisí demografia. Obec má záujem stabilizovať a postupne zvyšovať počet obyvateľov – predovšetkým prípravou územia pre výstavbu rodinných domov. Obec sa vzhľadom na počet obyvateľov a nízku perspektívu natality z radov obyvateľov musí zamerať aj na migráciu predovšetkým mladých rodín z iných obcí a miest resp. návrat domáceho obyvateľstva, ktorí by v obci našli miesto pre svoj život.

V územnom pláne obce je potrebné:
- rozvoj bývania navrhnúť tak, aby sa v roku 2035-2040 /resp. v cca 20-ročnom časovom horizonte/ pri predpokladanom znižovaní obložnosti zvýšil počet obyvateľov na cca 550 -650, t.z. v roku 2035 uvažovať s prírastkom spolu cca 60 - 100 nových bytov,
- rozvoj bývania riešiť etapovite, vrátane identifikácie územných rezerv,
- uvažovať s rekonštrukciou existujúceho bytového fondu rodinných domov,
- navrhnúť využitie prieluk,
- navrhnúť funkčné využitie nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území obce,
- navrhnúť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy,
- bytovú výstavbu riešiť tak, aby nebola ovplyvňovaná hlukom a zápachom z okolitých prevádzok.

Školstvo
V obci je zriadená materská škola, základná škola pre 1 až 4 ročník, školský klub detí a školská jedáleň. . Základná škola je málotriednou školou, v ktorej sa učia deti 1. – 4. ročníka, po ukončení štvrtého ročníka odchádzajú do Spišských Hanušoviec alebo Spišskej Starej Vsi . Školu navštevuje cca 30 žiakov. V materskej škole je zabezpečená celodenná prevádzka (vrátane stravovania) pre cca 15 detí. V MŠ sa nachádza aj školská jedáleň, ktorá poskytuje stravu i deťom ZŠ.

Sociálna vybavenosť
V obci nie je vybudované samostatné sociálne zariadenie. Obec však v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytovala opatrovateľskú službu 4 obyvateľom obce. V súčasnosti obec poskytuje službu 4 obyvateľom vo forme donášky obedov. Občania, ktorí sú mobilní, si môžu zakúpiť obedy v tunajšej školskej jedálni.
V okolí obce sa nachádza viacero sociálnych zariadení:
Dom pre seniorov – Spišská Stará Ves
Dom dôchodcov – Spišské Hanušovce
Dom opatrovateľskej služby – Spišská Belá –Strážky.

Výrobné služby
V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Najväčším subjektom v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva je poľnohospodárske družstvo. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov a zamestnanosti. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze, žiadny z nich neposkytuje sociálne služby.

Stavebníctvo:
Hadzima Jozef ml. - murárske práce, obkladanie , zatepľovanie

Poľnohospodárstvo:
PD Goral Veľká Franková – rastlinná výroba, chov ošípaných , oviec a výroby bryndze a syra
Agro-izi , Krempaský Peter – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
František Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Jozef Frankovský - súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Weiss – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Peter Krempaský – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Petras – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
Ján Kurňava – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)

Priemyselná výroba:
Elektrovasury , s.r.o. –živnostník zemné práce

Iné služby:
Pošta Veľká Franková
Obecný úrad Veľká Franková – výmena PB fliaš
Urbárna spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Veľká Franková – obhospodárovanie lesných pozemkov
TANAP – obhospodarovanie lesných pozemkov
Píla Kúrňava – porez drevnej hmoty
Píla Findura – porez drevnej hmoty

Maloobchod:
Potraviny COOP Jednota -
Potraviny - rozličný tovar Jozef Penxa

Požiadavky:

- navrhnúť priestor pre zriadenie domova sociálnych služieb,
- určiť plochy vhodné na rozvoj cestovného ruchu a občianskej vybavenosti,
- navrhnúť miestnu cyklotrasu medzi susednými obce aj pre starších občanov,
- rekonštrukcia centra obce so zameraním na vybudovania relaxačnej a oddychovej zóny,
- navrhnúť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby ,remesla a služieb v rámci obce alebo okresu.

17. Požiadavky z hľadiska životného prostredia, prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie

predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Z hľadiska územnej ochrany prírody leží celý kataster Veľká Franková na území chránených území európskeho významu sústavy Natura 2000 tu zasahuje SKUEV0337 Pieniny a jeho doplnok SKUEV1337 Pieniny. V území boli v rámci KEP vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy, ako ekologicky významné prvky. Obec sa vyznačuje typickým vidieckym osídlením so zachovalou vidieckou krajinou. Obec je členom Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), okresnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Severný Spiš - Pieniny, ako aj miestnej akčnej skupiny (MAS/LAG) Tatry – Pieniny.

Požiadavky:

- brať do úvahy krajinno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,
- vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
- vyriešiť ekologické problémy obce- likvidácia čiernej skládky, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov v cigánskej osade,
- zabezpečiť čistotu v ochrannom pásme vodného zdroja,
- -riešiť spôsob zhromažďovania a likvidácie odpadov v obci a rómskej osade s dôrazom na separovaný zber,
- v území neumiestňovať nové zdroje znečisťovania ovzdušia a vôd,
- stanoviť regulatívy pre chov domácich hospodárskych zvierat najmä z hľadiska podnikateľských aktivít samostatne-hospodáriacich roľníkov hlavne v obytných zónach,
- rešpektovať všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny,
- návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb / návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď./ situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability, zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
- nezasahovať priamo do vodných tokov ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min . šírke 5-10 m, pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopných druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu v krajine,
- vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
- zachovať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
- zvážiť zmeny trvalých trávnych porastov na ornú pôdu v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
- premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN VÚC Prešovského kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny,
- je potrebné posúdiť územný plán ako strategický dokument podľa zákona č. 24/2006 Z .z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Územný systém ekologickej stability k. ú. Veľká Franková predstavuje hľadanie spoločensky

a ekologicky optimálneho modelu v spôsobe využívania krajiny v princípe trvalej udržateľnosti s týmito hlavnými cieľmi:
- zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny,
- zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne - vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologicky stabilnej krajinnej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou,
- zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
- udržanie prirodzenej funkcie krajiny,
- optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti.

18. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu

Poľnohospodárstvo a lesníctvo
V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominujú trvalé trávne porasty, ktoré zaberajú 82 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF) a zároveň tvoria takmer polovicu celkovej výmery územia. Orná pôda tvorí 16 % PPF a 9 % z celkovej výmery územia. V poľnohospodárskej výrobe má vzhľadom k rozsiahlym plochám TTP priaznivé podmienky živočíšna výroba (najmä na chov oviec a dobytka), táto výroba však dokáže uživiť (ako hlavný zdroj obživy) len obmedzený počet obyvateľov. Časť obyvateľstva hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Podľa skupín BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) sa v k.ú. obce nachádzajú pôdy zaradené do strednej kvality 5. až 7. kvalitatívnej skupiny (12,47%) a nízkej 8. -9. (48,56 %).
Podľa Prílohy č.2 Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v katastrálnom území chránené pôdy 0811005, 0814062, 0814065, 0863442, 0866542, 0868315, 0870533, 0890262, 0966442, 0966542, 0967543, 0969432, 0970533.
Vodná erózia poľnohospodárskych pôd je silná (47,95 %) a bez erózie (49,68 %). Ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou nie je žiadna.
Viac ako tretinu rozlohy katastrálneho územia obce (369,4 ha; 35 %) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do oblasti s výskytom jelenej, srnčej a diviačej zveri a obhospodaruje ho miestne „Poľovnícke združenie Franková vo Veľkej Frankovej“, existujúce od roku 1993. Lesné hospodárstvo realizuje v katastri obce Veľká Franková „Urbárska spoločnosť, pozem. spol. Veľká Franková“, sídliaca v budove obecného úradu Veľká Franková. Ide o právnickú osobu s právnou subjektivitou v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách, založenú Zmluvou o pozemkovom spoločenstve s právnou subjektivitou z dňa 1.6.2014. Toto pozemkové spoločenstvo okrem katastra Veľkej Frankovej zároveň hospodári aj v katastroch obcí Malá Franková a Spišské Hanušovce.

Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)

Poľnohospodárska pôda

orná pôda	94,9
chmeľnice	0,00
vinice	0,00
záhrady	13,9
ovocné sady	0,00
TTP	500,0
spolu	608,8

Nepoľnohospodárska pôda

lesné pozemky	369,4
vodné plochy	26,5
zastavané plochy a nádvoria	53,1
ostatné plochy	1,2
spolu	450,2

Celková výmera územia 1 059,0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Požiadavky:

Nezaberať nadmerné množstvo pôdy na nepoľnohospodárske účely v prípade ak si to nevyžaduje rozvoj obce alebo opatrenia na udržiavanie a podporu ekologicky stabilných prvkov, historických krajinných štruktúr alebo ochrany a tvorby krajiny alebo technického a dopravného vybavenia územia,
- minimalizovať zábery chránených pôd,
- zachovať kompaktnosť zastavaného územia,
- nezasahovať na plochy lesných pozemkov v výnimkou technického a dopravného vybavenia územia,
- vyznačiť a rešpektovať ochranné pásmo lesa /50m od hranice lesných porastov/,
- dôsledky stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde vyhodnotiť a odôvodniť,
- v textovej, tabuľkovej a grafickej časti v zastavanom území aj mimo zastavané územie,
- v tomto zmysle je potrebné zabezpečiť ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd v riešenom území pred ich zástavbou a podporiť ochranu pôdnych zdrojov - poľnohospodárskej a lesnej krajiny s dôrazom na elimináciu erózie pôd a elimináciu zosuvu svahov.

19. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť územným plánom zóny

Na základe lokalizácie navrhovaných rozvojových zámerov – funkčných plôch definovať a vymedziť časti územia, na ktoré sa bude vyžadovať spracovanie územného plánu zóny,
- v pripade, že sa nepredpokladá potreba vymedziť pozemok, alebo stavbu na verejnoprospešné účely, je možné územný plán zóny nahradiť územnoplánovacím podkladom – urbanistická štúdia,
- v prípade potreby spodrobnenia a overenia územného plánu /riešenie verejných priestranstiev v centre obce, športovo-rekreačných areálov, overenie dopravy, a pre rekreačné útvary vo voľnej krajine alebo na riešenie niektorých špecifických územno-technických, krajinno-ekologických,

enviromentálnych, urbanistických alebo architektonických problémov v obci riešiť územnoplánovacím podkladom – urbanistickou štúdiou.

20. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Regulatívy musia byť stanovené tak, aby vymedzili plochy a priestranstvá s rozvojom pre verejnoprospešný záujem, rešpektovali požiadavky stanovené v tomto zadaní.

Požiadavky:

V záväznej časti územného plánu obce presne formulovať zásady funkčného a priestorového usporiadania a využívania územia, vyjadrené vo forme regulatívov so záväznými pravidlami pre využitie územia na vymedzené, v grafickej časti územného plánu jednoznačné ohraničené funkčné a priestorové homogénne jednotky. Do záväznej časti územného plánu začleniť:

a/zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia,
b/určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia,
c/ zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia,
d/ zásady a regulatívy umiestnenia verejného, dopravného a technického vybavenia územia,
e/ zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a krajiny, vytváranie a udržanie ekologickej stability,
f/ zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie,
g/ vymedzenie zastavaného územia obce,
h/ vymedzene ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov,
i/ vymedziť časti územia, pre ktoré je potrebné riešiť územný plán zóny.

21. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

V územnom pláne je potrebné vyčleniť plochy pre verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej strategickej a územnoplánovacej dokumentácie a ďalej plochy, na ktorých budú umiestnené stavby vyplývajúce z rozvoja obce a majú verejnoprospešný charakter.

V zmysle stavebného zákona medzi verejnoprospešné stavby zaradiť:

a/ líniové dopravné trasy a ostatné stavby a objekty dopravnej a technickej infraštruktúry
b/ zo zariadení občianskej vybavenosti medzi verejnoprospešné stavby zaradiť v skupinách:
- školské a predškolské zariadenia, telovýchova a šport,
- kultúra a osveta,
- sociálna a zdravotná starostlivosť,
- samospráva a verejná správa
- pohrebisko /cintorín/ a dom smútku,

c/ zo zariadení stavby a zariadení technickej vybavenosti obce /na zneškodnenie, dotrieďovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov a pod./,
d/ stavby protipovodňovej ochrany
e/ plochy parkovej zelene /s príslušným technickým vybavením/.

Všetky stavby uvedeného charakteru budú predmetom vymedzenia schvaľujúcim orgánom v záväznej časti územného plánu obce.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozemky, stavby a práva k ním vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Požiadavky:

- v územnom pláne vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby vyplývajúce z Územného plánu regiónu, ÚPN Prešovského samosprávneho kraja,
- v územnom pláne vymedziť stavby, ktoré vyplývajú z rozvoja obce a majú verejnoprospešný charakter.

22. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu obce

a/ Návrh územného plánu obce spracovať s rozsahom v zmysle platných právnych predpisov (zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení /stavebný zákon/ a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácií),
b/ Územný plán obce bude vypracovaný na celé katastrálne územie obce,
c/ Podkladom pre vypracovanie grafickej časti bude katastrálna mapa a grafická časť platnej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa ÚPN Prešovského samosprávneho kraja.

Obsah územného plánu obce:

A/ Textová časť:

a) Základné údaje
b) Riešenie územného plánu
c) Doplňujúce údaje
d) Dokladovú časť

B/ Záväzná časť:

- Návrh regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia vyjadrených vo forme regulatívov obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb,
- Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

C/ Grafická časť:

Územný plán obce bude vypracovaný pre celé katastrálne územie obce Veľká Franková a jeho priľahlé záujmové územie.

1. Výkres Širšie vzťahy v M 1: 50 000 (M 1: 25000)
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania katastrálneho územia v mierke M 1: 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania zastavaného územia

s vyznačenou časťou a VPS v mierke M 1: 5 000 (M 1 : 2000)
4. Výkres Dopravné vybavenie územia v mierke M 1 : 5 000 (M 1 : 2000)
5. Výkres Technické vybavenie územia v mierke M 1 : 5 000 (M 1 : 2000)
6. Výkres Ochrana a tvorba krajiny s vyznačení prvkov systému ekologickej stability v mierke M 1 : 10 000 (1 : 5000)
7. Výkres Perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely v mierke M 1 : 10 000 (1 : 5000).

Textovú a grafickú dokumentáciu je potrebné vypracovať:

- 3x kompletnú dokumentáciu (pre Okresný úrad Prešov – odbor výstavby a bytovej politiky, príslušný stavebný úrad a obec Veľká Franková).
- 2x samostatné prílohy vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske a nelesné účely (1x pre OÚ Prešov - odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva a 1x pre Okresný úrad Kežmarok - pozemkový a lesný odbor).

Ing. arch. Michal KUVIK autorizovaný architekt 0851 AA

Spracovateľ zadania:

Ing. arch. Michal Kuvik, SKA 0851 AA autorizovaný architekt, v spolupráci s obcou Veľká Franková.

Spolupráca: Ing. arch. Jarmila Vojtaššáková, odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD podľa § 2a stavebného zákona.

Dátum vypracovania: november 2020